
Delårsrapport 1 2020

Hjälpmedelscentrum

*Tekniker på Hjälpmedelscentrum iordningställer en syrgaskoncentrator,
ett medicinskt behandlingshjälpmedel i sortimentet.*

Delårsrapport 1 2020

SAMMANFATTANDE ANALYS

Pandemin Covid-19 har påverkat Hjälpmedelscentrums verksamhet i alla delar.

Till följd av hög frånvaro i förskrivargrupperna samt vårdgivarnas omställning till vård av Covid-19-patienter har antalet beställningar och antalet konsultremisser för utprovning minskat.

Antalet reparationer och förebyggande underhåll har också minskat, vilket är en följd av besöksförbud och patienter som följt Folkhälsomyndighetens råd om social distans.

Kund-/invånarperspektiv

Hjälpmedelscentrum har med god tillgänglighet kunnat stötta såväl patienter som vårdgivare, genom att genomföra uppdrag med säkra arbetssätt och hög flexibilitet.

Verksamhetsperspektiv

Ett stort antal förändringar av produktionen har vidtagits för att säkra leveranser av hjälpmedel för vård av patienter med Covid-19, både genom att öka rekonditionering och genom inköp öka lagernivåer.

Hjälpmedelscentrum har förändrat produktionen i enlighet med behoven och har kunnat bistå vårdgivarna i den svåra situation som pandemin medfört.

Digitaliseringen har haft stor betydelse för att kunna genomföra förskrivarutbildningar och distansmöten.

Medarbetarperspektiv

Hjälpmedelscentrums medarbetare har med engagemang och initiativrikedom gemensamt mött utmaningar i samband med pandemin och anpassat arbetsmetoder utifrån nya riktlinjer och instruktioner. Ett stort antal åtgärder har vidtagits vilket medfört att inga avvikelser till följd av Covid 19 har registrerats.

Både det interna och externa samarbetet har fungerat på ett mycket bra sätt.

Ekonomiperspektiv

Förvaltningens ackumulerade resultat är 2 712 tkr. Helårsresultatet prognostiseras till 0 tkr med hänsyn till den stora osäkerheten som råder på grund av pandemin.

Delårsrapport 1 2020

INVÅNARE/PATIENTPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Rapporteras	Utfall 2019
God patientnöjdhet och delaktighet	Indikator Respekt och bemötande i nationell patientenkät	>90 %	År i samband med nationell patientenkät	87,9 %

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Tillgänglighet delår 2, jmf samma period 2018	Delår 1 2019 %	Delår 1 2020 %	Förändring procentenheter
Erbjuden utprovning inom 15 arbetsdagar	84,8	84,5	-0,3
Andel slutförda reparationer inom 5 arbetsdagar	82,3	91,0	+8,7
Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst	92,1	90,1	-2,0
Andel leveranser av lagervaror enligt planerad leveransdag	97,2	95,3	-1,9

Under perioden har tillgängligheten till utprovningar, avhjälpande underhåll och leveranser av lagervaror varit god och har överstigit målnivån.

Andelen utprovningar som erbjudits inom 15 dagar är 84,5 %, en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med delår 1 2019. Tillgängligheten har upprätthållits trots hög sjukfrånvaro. Antalet avbokningar har ökat vilket medför risk för anhopning och ökad väntetid då smittspridningen dämpats.

Andelen slutförda reparationer inom 5 dagar är 91 %, en ökning med 8,7 procentenheter jämfört med delår 1 2019. Med flexibel planering och genomförande har hjälpmedlet lagats åtskilt från patient i entréer eller till och med utomhus.

Andelen besvarade telefonsamtal är 90,1 %, en minskning med 2 procentenheter jämfört med delår 1 2019 trots aktiv prioritering av bemanningen av kundtjänst. För att kunna mäta telefontillgängligheten på ett bättre och säkrare sätt provas nu ytterligare en metod som kommer att utvärderas i samband med delår 2 för att sedan eventuellt kunna ersätta nuvarande målnivå och mätmetod från och med 2021.

En mätning av besök på Hjälpmedelscentrum under april visar en halvering av antalet besökare.

Andelen leveranser enligt planerad leveransdag är 95,3 %, en minskning med 1,9 procentenheter.

Arbetet för att öka medvetenheten om omotiverade könsskillnader vid förskrivningar har fortgått. Jämställdhetsperspektivet ska integreras i förskrivarutbildningar och vid studiebesök, bland annat genom att tillgängliggöra statistik. Underlag för fördjupning finns också publicerat på webbplatsen.

Delårsrapport 1 2020

Genomförda åtgärder för att förhindra smittspridning och upprätthålla verksamheten trots pandemin

För att det ska vara tryggt att besöka Hjälpmedelscentrum eller få besök från Hjälpmedelscentrum har all personal utbildats i basala hygienrutiner.

Ett flertal åtgärder har vidtagits både i verksamheten och vid hembesök för att motverka smittspridning.

- Alla tillgängliga sängar allokerades till nya vårdplatser för Covid-19.
- Antalet andningshjälpmedel har ökats för att möjliggöra behandling av andningssvårigheter.
- Verksamheten har aktivt prioriterat aktuella behov av hjälpmedel samt reparation av hjälpmedel.
- Tyngdtäckesrummet har stängts temporärt.
- Alla icke prioriterade studiebesök har ställts in.

Övriga åtgärder

Avbokningarna av utprovning liksom att man väntar med att beställa reparation av hjälpmedel medför risker för en anhopning och köer då samhällsspridningen har upphört. En handlingsplan ska tas fram hur anhopning och långa väntetider ska motverkas.

Samlad bedömning

Hjälpmedelscentrum har upprätthållit tillgängligheten genom att prioritera aktuella vårdbehov.

Hjälpmedel till nya vårdplatser och andningshjälpmedel har levererats i enlighet med behov.

Ett stort antal åtgärder har vidtagits för att tryggt kunna besöka Hjälpmedelscentrum liksom få besök från Hjälpmedelscentrums personal.

Delårsrapport 1 2020

VERKSAMHET/PROCESSPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 1, 2020
Ökad användning av e-tjänster	Öka antalet ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster	Öka 10 %	63 %
Kortare ledtider (väntan)	Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80 %	84,5
"	Andel patienter som fått service/reparation slutförd inom 5 arbetsdagar	83 %	91,7
"	Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst	95 %	90,1
"	Andel leveranser enligt planerad leveransdag	95 %	95,3
Löpande uppföljning	Produktion enligt överenskommen specifikationsplan Andel analyserade avvikelser med förbättringsförslag Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	90 %	91,9 %

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Produktion

Pandemin har påverkat hela Hjälpmedelscentrums verksamhet till följd av åtgärder för att minska smittspridning, arbetet i alla verksamheter för att ställa om till Covid-19-vård, besöksförbud, sjukfrånvaro hos förskrivare och att befolkningen följer råd om social distans. Jämförbarheten med delår 1 2019 är därför begränsad.

Antal ärenden via 1177 Vårdguidens e-tjänster har ökat med 63 %, jämfört med delår 1 2019, vilket tolkas bero på att tjänsten blivit allt mer populär i kontakt med vården överlag.

För redovisning av tillgänglighet hänvisas till patient/invånarperspektiv på sidan 3.

Produktion delår 1 2020 jämfört med delår 1 2019¹

	Delår 1, 2019	Delår 1 2020	Förändring %
Antal beställningar	15 624	14 935	-4,4
Antal returer	10 984	11 611	5,7
Antal arbetsordrar rekonditionering	6 056	6 248	3,2
Antal konsultentremisser (utprovning)	415	373	-10,1
Antal arbetsordrar teknik (AU och FU)	4 297	3 987	-7,2
Antal kundtjänstamtal	7 618	6 520	-14,4
Antal hämtordrar	6 536	6 600	1,0

Antalet beställningar har minskat med 4,4 %

Antalet returnerade hjälpmedel har ökat vilket syns i att antal returer ökat med 5,7 %, antalet hämtordrar ökat med 1 % och antalet arbetsordrar för rekonditionering med 3,2 %, jämfört med delår 1 2019. För att

¹ Redovisning omfattar huvudhjälpmedel och individmärkt hjälpmedel men inte tillbehör/reservdelar, förändring av artikelstatus kan påverka statistik mellan åren.

Delårsrapport 1 2020

kunna leverera hjälpmedel intensifierades rekonditioneringen av hjälpmedel för Covid-19-vård, liksom för andra möjliga behov.

Antal konsultremisser har minskat 10,1 % jämfört med delår 1 2019 till följd av pandemins effekter.

Antal arbetsordrar teknik har minskat 7,2 % varav det avhjälpande underhållet minskade 8,1 % och förebyggande underhåll minskade 2,9 %, jämfört med delår 1 2019. Besöksförbudet har medfört att förebyggande underhåll i särskilt boende stoppades och att antalet felanmälningar minskat.

Kundtjänstamtalen minskade 14,4 % och antal ärenden till arbetsplatsbrevlåda minskade 11 %², jämfört med delår 1 2019. Orsaken är att flera ärendetyper överförs till uppladdningstjänsten där antalet ärenden ökat 77 %³, jämfört med delår 1 2019.

Digitalisering

En ny sökfunktion som underlättar för förskrivarna, Sortimentkatalogen, har införts i webSesam.

Sortimentkatalogen ger en överskådlig bild över förskrivningsbara hjälpmedel inom ett hjälpmedelsområde. Katalogen är sorterad områdesvis.

Arbetet med förbättrade arbetssätt med stöd av digital teknik fokuserar nu på två projekt. Ett för förbättrad arbetsfördelning av teknisk service med införande av digitalt stöd för servicezoner, vilket också är en förutsättning för att fortsätta digitaliseringen med digitala arbetsordrar. Ett projekt arbetar med införande av automatisk fakturaavstämning.

Via det nationella hjälpmedelschefsnätverket fortsätter arbetet med digitalisering med initiering av tre nationella projekt; dels för digital arbetsorder kallad serviceapp, dels för självbetjäning via 1177 Vårdguiden och dels för EDI⁴ för att möjliggöra att andra tjänster kan sammankopplas med Sesam.

Flera utbildningar har genomförts webbaserat istället för på Hjälpmedelscentrum. Detta har uppskattats och även varit en förutsättning för utbildningarnas genomförande.

Lagerappen har börjat användas.

Miljö

Inom det regionövergripande arbetet med cirkulära materialflöden har Hjälpmedelscentrum inlett ett pilotgenomförande att återta och rekonditionera två frekventa produkter (rullstolsdynor och toalettförhöjningar) för att åter leverera ut till patienter. Tidsplanen var att starta återtagandet den 1 maj, men den har skjutits till tidigast kvartal 4 som en följd av de åtgärder som vidtagits på grund av Covid-19.

---

² 941 ärenden jämfört med 1049 delår 1 2019

³ 1780 ärenden jämfört med 1003 delår 1 2019

⁴ EDI Elektronisk överföring av strukturerade data mellan två datasystem

Delårsrapport 1 2020

Volym uthyrda hjälpmedel (exkl. MBH ⁵) delår 1 2019 jämfört med delår 1 2020 ⁶	Delår 1 2019	Delår 1 2020	Förändring %
Volym individmärkta hjälpmedel	58 183	60 637	4,2
Volym huvudhjälpmedel	75 151	77 128	2,6
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	48 183	50 250	4,3
Familjeläkarenheter (Vårdval Västmanland)	31 720	33 536	5,7
Vårdval Västmanland (centralt konto)	8 686	8 650	-0,4
Habiliteringscentrum	6 929	7 160	3,3
Övriga enheter Region Västmanland	848	904	6,6
Varav totalt kommuner (individmärkt)	9 834	10 079	2,5
Arboga kommun	453	553	22,1
Fagersta kommun	435	454	4,4
Hallstahammars kommun	653	641	-1,8
Kungsörs kommun	298	288	-3,4
Köpings kommun	1 154	1 285	11,4
Norbergs kommun	185	199	7,6
Sala kommun	705	768	8,9
Skinnskattebergs kommun	58	114	96,6
Surahammars kommun	383	365	-4,7
Västerås stad	5 510	5 412	-1,8

Antalet uthyrda individmärkta hjälpmedel har ökat med 4,2 % och antalet huvudhjälpmedel har ökat 2,6 % jämfört med delår 1 2019.

Volym uthyrda Medicinska behandlingshjälpmedel delår 1 2019 jämfört med delår 1 2020	2019 delår 1 3 720	2020 delår 1 4 013	Förändring % 7,9

En viss ökning av medicinska behandlingshjälpmedel kan hänföras till pandemin.

Lungmottagningen har under en period endast gjort prioriterade nyutprovningar för sömnapné som en följd av att Covid-19-vården prioriterats, vilket påverkar antalet förskrivningar och lagernivå av CPAP:er.

⁵ Medicinska behandlingshjälpmedel som överfördes till Hjälpmedelscentrum 2018.

⁶ Redovisning omfattar huvudhjälpmedel och individmärkt hjälpmedel men inte tillbehör/reservdelar. Förändring av artikelstatus kan påverka statistik mellan åren.

Delårsrapport 1 2020

Patientsäkerhet

57 händelser har registrerats i Synergi. Det är en minskning med 8 % jämfört med samma period 2019. 50 har registrerats internt och 7 har inkommit. Alla analyseras inom 1 månad och omedelbara åtgärder vidtas vid behov.

- 8 patientrelaterade avvikelser varav 3 negativa händelser och 5 tillbud. 6 har anmälts till Läkemedelsverket
- 21 avvikelser har skickats till särskilda boenden på grund av för sen anmälan av ändrat boende.
- 4 avvikelser gäller inkontinenshjälpmedel.
- 4 avvikelser till följd av avsteg från instruktioner.
- 2 avvikelser orsakas av svårigheter kopplad till användande av Sesam.
- 2 avvikelser orsakas av bristande rekonditionering.
- 1 avvikelse till följd av felaktig leverans av hjälpmedel.
- 1 avvikelse uppmärksammar svårighet att hitta aktuell förskrivare och kontakta hen.
- 1 avvikelse till förskrivare gällande felaktig uppgift på hämtorder.
- 3 avvikelser till vårdcentral som inte tagit emot hjälpmedel för retur och oreturerad TENS som medförde att patient fick en faktura.
- Registrering egeninspektioner, egenkontroller och avvikelser arbetsmiljö se medarbetarperspektiv.

132 avvikelser har registrerats i webSesam under andra tertialen, en ökning med 17 % jämfört med samma period 2019. Alla analyseras inom 1 månad och omedelbara åtgärder vidtas vid behov.

- 107 avvikelser gällande felaktiga leveranser av hjälpmedel/tillbehör
- 11 avvikelser gällande fel från leverantör
- 5 negativa händelser/tillbud med hjälpmedel varav två har överförts till Synergi
- 1 avvikelse på grund av felaktigt saldo
- 6 avvikelser gäller förskrivning, kundtjänst, inköp och handhavandefel av patient
- 2 avvikelser har skickats till förskrivare

38 avvikelser har anmälts till leverantör, orsaken är till stor del produktavvikelser, jämfört med 62 delår 1 2019.

Vidtagna förbättringsåtgärder under tertialen:

- Hantering har påbörjats inom en månad av samtliga avvikelser med analys och omedelbara åtgärder.
- För att utveckla sökvägar till förskrivare pågår arbete i samverkan med Strategiskt kundråd.
- Dialog med berörda vårdcentraler med flera åtgärder.
- Upprepade dialoger med varuförsörjningen kring upphandling och leverantörsåtgärder.
- Utbildning för logistikpersonal.
- Framtagande av instruktion om hur kontakt med förskrivare ska tas när HMC-personal kommer i kontakt med hjälpmedel som verkar utslitna, urväxta eller på annat sätt inte lämpliga.
- Lagerappen är i användning, förhoppningen är att den ska bidra till minskning av felplock.
- Digital avvikelshantering av negativa händelser har införts, att användas då hjälpmedel är inblandade.

Delårsrapport 1 2020

- Återkoppling är avvikelser sker regelbundet återkommande på möten med medarbetare.
- Kontakt med boende om begäran av beslut att byta ut infästningar till specifika taklyftar
- Information till annan huvudman om problem med infästningar till samma taklyfta som ovan.
- Ett produktområde med nytt avtal kommer att följas upp med leverantör.
- Inköpsstopp har beslutats i två områden med större produktavvikelser.

Inkontinens

Behov har uppmärksammat i hemsjukvård och särskilt boende av bladderscan som med ultraljud undersöker urinblåsans fyllnad. Bladderscanning gör så att kateterisering av urinblåsa endast tillgrips då åtgärden behövs. Metoden är standard på sjukhus sedan många år. Dialog har skett mellan Västerås stad och regionen och är kopplad till ett gränsdragningsdokument mellan hemsjukvård i kommuner och regionen som behöver uppdateras. För att möjliggöra en lösning innan gränsdragningsdokumentet uppdaterats, har två bladderscan á 64 900 kr köpts in för förskrivning till patient på särskilt boende och till hemsjukvården i Västerås stad.

Redovisning av beslut gällande hjälpmedel utanför sortiment och regelverk från 1 januari – 31 april

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Roterbar vårdsäng Rotobed el	Inköpt 2019 med delad finansieringsrisk
Ståhjälpmedel R82 Meerkat	19 700
Skyddshjälm Ribcap	1 973
Innowalk	290 000 med delad finansieringsrisk
Påhängshjul till rullstol Freewheel, utanför regelverk	5 755
Förflyttningshjälpmedel Sara Steady	12 850
Rullstol Kelvin	Inköpt före 2020
Tyngdkrage, 2 ärende	2 x 700
Våg till taklyft	13 286

10 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats varav 2 med delad finansieringsrisk, 2 ärenden har avslagits.

Genomförda åtgärder till följd av pandemin

Pandemin har medfört ett antal förändringar av produktion och lagerhantering:

- Förebyggande underhåll av sängar och på särskilda boenden har tillfälligt stoppats.
- Rekonditioneringen har förstärkts vilket medfört att verksamheten har kunnat leverera de hjälpmedel som behövts för vården av patienter som drabbats av Covid-19 liksom övriga patienter.
- Lagernivåer av andningshjälpmedel har förstärkts på lungmottagningen.
- Intensivvårdsavdelningen har fått tillgång till andningshjälpmedel.
- Sängar har levererats för Covid-19-vård till Kungsörs kommun, Västmanlands sjukhus Köping och Västmanlands sjukhus Fagersta.
- Lagernivåer har utökats för att möjliggöra leveranser utifrån behov och för att motverka brister till följd av leverantörers produktionsproblem.
- En handlingsplan för prioritering av produktionen i händelse av hög frånvaro har tagits fram.
- Engångsvisir har producerats för att bistå Västerås stads hemsjukvård.

Delårsrapport 1 2020

Införandet av ökat cirkulärt flöde har på grund av pandemin skjutits fram och förhoppningen är att vi kan starta kvartal 4 2020.

Övriga åtgärder

Antalet funktioner i lagerapplikationen kommer att utökas successivt.

I beredningsprocess finns förslag på åtgärder för att öka kompetensen för förskrivare av inkontinenshjälpmedel.

Arbete för att införa digitala arbetssätt för att nå förskrivare.

Fortsatt arbete med digitaliseringen i projektform.

Information i HMC-nytt om behov av att se över infästningar till taklyftar

Samlad bedömning

Ett stort antal förändringar av produktionen har vidtagits för att säkra leveranser av hjälpmedel till vård av patienter med Covid-19, till exempel med ökad rekonditionering och ökade lagernivåer.

Hjälpmedelscentrum har upprätthållit tillgänglighet och produktion i enlighet med behov och har kunnat bistå vårdgivarna i denna svåra situation.

Delårsrapport 1 2020

MEDARBETARPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 1
HMC ska vara en attraktiv arbetsgivare	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Öka 83,3 år 2019	
"	Sjukfrånvaro	≤6%	8,4 %
"	Personalerlighet totalt	≤8 %	0 %
Löpande uppföljning	Sjukfrånvaro	>6 %	8,4 %
	Antal rehabiliteringsärenden	5	10
	Antal arbetsmiljöavvikelser totalt	9	5
	Antal, specifika arbetsmiljöavvikelser (stickskador, hot/våld)	1, 1	1, 1

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Brandsäkerheten fortsätter att förbättrats och följande har genomförts:

- genomgång med säkerhetssamordnare, lokalförvaltare och brandskyddsföretag.
- ny brandsläckningsutrustning har införskaffats som till viss del ersätter gammal utrustning, till viss del kompletterar annan brandskyddsutrustning till en kostnad av 35 366 kr.
- nya utrymningsområden och utrymningsplaner har införts.
- genomgång om brandskydd på arbetsplatsträffar
- egeninspektion brand har genomförts.

Sjukfrånvaro % ack (1 månads släp, inget vid årsbokslut)

	Delår 1 2019	Delår 1 2020
Total sjukfrånvaro	6,8	8,4
-Varav korttidssjukfrånvaro dag 1-14	4,4	4,8
-varav långtidssjukfrånvaro	35,4	22,4
Män	7,7	5,8
Kvinnor	6	5,8
Anställda – 29 år	8,9	13
Anställda 30-49 år	3,2	7,7
Anställda 50 år -	9	7,8

Under januari och februari var det för perioden en lägre sjukfrånvaro - 7,1 % jämfört med 7,5 % januari och februari 2019. Under mars och april ökade sjukfrånvaron då medarbetare med symtom från övre luftvägarna följde riktlinjer om sjukskrivning, vilket medförde att korttidssjukfrånvaro ökade. Långtidssjukfrånvaron har minskat.

Antalet rehabiliteringsärenden har ökat, till följd av sjukskrivning vid symtom på övre luftvägsinfektion. Fyra av 10 rehabiliteringsärenden har avslutats. Hjälpmedelscentrum arbetar aktivt för att stödja medarbetare med tät kontakt under pandemin.

Delårsrapport 1 2020

Arbetsmiljöavvikelser

Fem avvikelser har registrerats varav en negativ händelse med sårskada som följd samt fyra tillbud hot om våld mellan externa medarbetare, hantering av tyngdtäcken, halkolycka, rök ur mikrovågsugn. Alla har utretts och åtgärder har vidtagits.

Inga Covid-19-relaterade arbetsmiljöavvikelser har registrerats.

Genomförda åtgärder till följd av pandemin

All personal har kompetensutvecklats i basala hygienrutiner. Riskanalyser genomförs kontinuerligt och många åtgärder har vidtagits.

Bland de större åtgärderna är

- försök att skapa avtal med tvättföretaget Berendsen för tvätt av arbetskläder,
- utökning av tvättkapaciteten för arbetskläder genom inköp av nya tvättmaskiner och torktumlare,
- inköp av mer arbetskläder för att möjliggöra byten i enlighet med riktlinjer,
- införskaffande av skyddsutrustning för personal,
- utglesning av arbetsplatser och möjliggörande av hemarbete,
- nya instruktioner för att förhindra smittspridning vid hämtning av hjälpmedel, avhjälpande underhåll och utprovning,
- rekonditioneringen förstärktes under flera veckor av personal från framförallt enheten för teknik och inköp,
- två av enhetscheferna arbetade till stor del i den operativa verksamheten,
- för medarbetare i riskgrupp har åtgärder vidtagits
- en stor del av den planerade utbildningen i framför allt digitalisering med stöd av TLO-medel har ställts in. Även andra utbildningar har ställts in till följd av centrala beslut i regionen och förbudet att resa över länsgränsen.
- distansmöten via digitala verktyg har genomförts då så varit möjligt.
- kompetensutveckling i basala hygienrutiner upprepas regelbundet.

Övriga åtgärder

Kemikaliedatabasen Klara har uppdaterats.

En lyftvagn har köpts in

Nya arbetssätt har tagits fram för hantering av tyngdtäcken.

Belysningen i svetsrummet har förstärkts för att minska risken för skada

Utrymningsövning genomförs för all personal den 13 maj.

Samlad bedömning

Hjälpmedelscentrums medarbetare har med engagemang och initiativrikedom gemensamt mött utmaningen av pandemin och anpassat sina arbetsmetoder utifrån nya instruktioner. Ett stort antal åtgärder har vidtagits.

Både det interna och externa samarbetet har fungerat på ett mycket bra sätt.

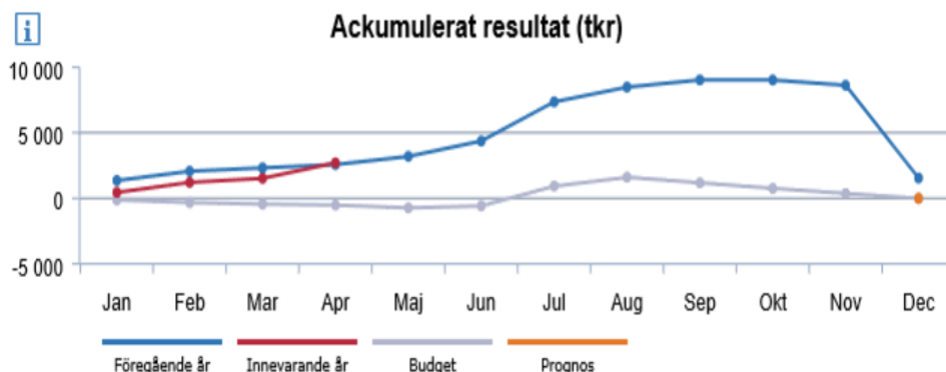
Delårsrapport 1 2020

EKONOMIPERSPEKTIV

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av genomförda aktiviteter

Periodens resultat och helårsprognos – översikt

Förvaltningens ackumulerade ekonomiska resultat till och med april månad är 2 712 tkr. Helårsresultatet prognostiseras till 0 tkr.

	Bokslut 2019 tkr	Budget 2020 tkr	Prognos tkr
INTÄKTER			
Hyra	114 402	113 608	113 608
Återbetalning av resultat	-6 215	0	0
Försäljning	18 279	16 855	17 846
Egenavgifter	341	340	340
Tekniska tjänster inkl. serviceavtal	2 592	2 710	2 660
Inkontinenssamordning	1 018	1 048	1 048
Övriga verksamhetsintäkter	1 953	1 893	1 893
SUMMA INTÄKTER	132 370	136 454	137 395
KOSTNADER			
Personalkostnader	42 121	45 348	45 274
Tekniska hjälpmedel	34 007	34 325	34 903
Övriga material, varor	181	191	191
Lokaler	6 573	6 540	6 540
Frakt och transport	1 309	1 575	1 864
Avskrivningar hjälpmedel	31 376	30 145	30 161
Avskrivningar övrigt	717	674	680
IT-kostnader	3 661	4 019	4 078
Övriga kostnader	9 062	12 100	12 166
Finansiella kostnader	1 809	1 537	1 538
SUMMA KOSTNADER	130 816	136 454	137 395
RESULTAT	1 554	0	0

Delårsrapport 1 2020

Analys av intäkts- och bruttokostnadsutveckling

- Intäkter
  - Total intäktsökning jämfört med delår 1 föregående år är 1 136 tkr och 2,5 %.
  - De totala intäkterna är 1 783 tkr högre än budgeterat.
  - Avvikelsen på 1 783 tkr beror framför allt på följande händelser:
    - Övervägande delen av en sängorder från Sala kommun från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre försäljningsintäkter.
    - Hyresintäkterna överstiger budget vilket dels är en följd av att kunder som aviserade lägre hjälpmedelsbehov i budgetarbetet ännu inte har uppnått målet, dels av ökad uthyrning av sängar p.g.a. pandemin.
    - Beviljade TLO-medel rekvireras i efterskott när utbildningarna är genomförda. Några utbildningar är genomförda, men under pandemin har flertalet utbildningar ställts in.
- Kostnader
  - Total bruttokostnadsökning jämfört med delår 1 föregående år är 1 006 tkr och 2,3 %.
  - De totala kostnaderna är 1 442 tkr lägre än budgeterat.
  - Avvikelsen på 1 442 tkr beror framför allt på följande händelser:
    - Lägre personalkostnader till följd av sjukfrånvaro och föräldraledigheter.
    - Övervägande delen av en sängorder från Sala kommun från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre inköpskostnader.
    - Dämpad beställningstakt från kunder, ökad returtakt från kunder samt högre andel rekonditionerade hjälpmedel medför lägre behov av inköp av nya hjälpmedel och tillbehör.

- Arbetad tid

Den arbetade tiden har minskat jämfört med samma period 2019 vilket dels beror på att deltidsanställd HR-chef slutat p.g.a. regionens omorganisation, dels ökad sjukfrånvaro i mars och april huvudsakligen orsakad av Covid-19, dels på grund av att en specialistsjuksköterska arbetar på IVA med Covid-19-vård samt föräldraledighet.

Analys av helårsprognosens avvikelse mot helårsbudget – händelseöversikt

Prognosen baseras på följande förutsättningar:

- Stor osäkerhet hur pågående pandemi kommer att påverka helårsresultatet.
- Prognosen baseras på att nuvarande pandemiläge pågår fram till augusti 2020 och att en återgång mot normal drift inleds i september 2020.
- Covid-19 har medfört arbete för ökade säkerhetslager av främst MBH och sängar p.g.a. ökat behov både inom regionen och kommunerna samt att flera leverantörer har aviserat leveranssvårigheter. Det har medfört ökade inköp men vi räknar med att inköpen kommer att minska när vi kan återgå till ursprungliga nivåer på säkerhetslager.
- Ytterligare ökade kostnader till följd av Covid-19 förväntas.

Delårsrapport 1 2020

Det prognostiserade över-/underskottet beror framförallt på följande händelser:

- Övervägande delen av en sängorder från Sala kommun från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre försäljningsintäkter och ökade inköpskostnader.
- 10 % ökade försäljningsintäkter för MBH jämfört med budget baserat på försäljning hittills i år samt avstämning med medicinkliniken.
- Förebyggande underhåll som delvis stoppats under ca 5-6 månader av säkerhetsskäl p.g.a. Covid-19 medför lägre intäkter för tekniska tjänster och serviceavtal.
- Covid-19 har medfört att utbildningar ställts in under våren. Det är osäkert hur många av årets budgeterade utbildningar vi har möjlighet att genomföra under hösten, vilket medför att vi har sänkt kostnaderna för kursavgifter och resekostnader i prognosen.
- I samband med översyn av brandsäkerhet har skyltar och brandutrustning köpts in. Av arbetsmiljöskäl har nya dörrar till svetsrummet och rekondavdelningen beställts. Det medför ökade kostnader.
- Något ökade kostnader för avskrivning (värdeminskning) av investeringar beror dels på en investering i 3 tvättmaskiner och 2 torktumlare för att personalen ska ha rena arbetskläder varje dag, dels att inköp av hjälpmedel har tidigare lagts p.g.a. Covid-19. Ökade säkerhetslager av främst MBH och sängar p.g.a. ökat behov både inom regionen och kommunerna samt att flera leverantörer har aviserat leveranssvårigheter.

Genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans

Av den totala planen på 3 700 tkr fram till år 2022 var utfallet 535 tkr år 2019 och 241 tkr ack april år 2020 och den totala kostnadssänkningen hittills 776 tkr.

- Beslut om att starta genomförandeprocess av förändrat arbetssätt med stöd av digital teknik för automatisk fakturakontroll i Sesam är fattat under april 2020. Vi inväntar tidplan från förvaltningen för digitalisering.
- Nytt regelverk från 2020 där vissa enklare hjälpmedel i hemmet har övergått till egenansvar. Uppnådd kostnadssänkning 125 tkr första tertiet. I beredningsprocessen ligger förslag om besparing på ytterligare 100 tkr.
- Operativ lagergrupp har bildats och kommer att arbeta tillsammans med hjälpmedelsteamet för att optimera lagernivåer. Arbetet kommer att återupptas så snart det är möjligt. Covid-19 har medfört arbete för ökade säkerhetslager av främst MBH och sängar p.g.a. ökat behov både inom regionen och kommunerna samt att flera leverantörer har aviserat leveranssvårigheter.
- Flera områden har upphandlats. Hittills har kostnaderna sänkts med 116 tkr vilket avser batterier, respiratorer och hälskydd. Flera upphandlingar pågår eller kommer att startas.
- En förstudie är gjord avseende att vissa försäljningshjälpmedel lämnas tillbaka till HMC, rekonditioneras och återanvänds. En pilot planeras under 2020 men är framskjuten till kvartal 4 p.g.a. Covid-19.

Delårsrapport 1 2020

Investeringsredovisning

Investeringar - bokslut 2020-01-01 – 2020-04-30, belopp i tkr

Tekniska hjälpmedel varav:	202001 – 202004 ack inköp under perioden	Bokslut 2019	Budget 2020	Helår Prognos inköp 2020 utifrån budget 2018/2019/2020
Förflyttning	3 658	14 266	16 292	13 000
Kommunikation/kognition	1 342	3 848	4 799	4 799
Behandling	4 038	8 680	10 346	11 346
Insulinpumpar	2 094	2 722	3 370	4 500
MBH	995	4 451	5 616	4 000
Övriga hjälpmedel	1 818	4 427	4 877	5 500
Övriga maskiner och inventarier	84	294		84
Bilar och transportmedel		959		950
Summa	14 029	39 647	45 300	44 179

Resultat, analys

Från 2019 års investeringsbudget har outnyttjad del på 2 247 tkr överförs till 2020 och den har nyttjats till inköp av hjälpmedel samt 3 tvättmaskiner och 2 torktumlare.

Från 2018 års investeringsbudget har outnyttjad del på 950 tkr överförs till inköp av en tung lastbil. Upphandlingen påbörjades 2019 och avslutades i år. Leveransen av ny lastbil är beräknad till mitten av september.

3 tvättmaskiner och 2 torktumlare är inköpta för att uppnå hygienkravet att personalen ska byta till rena arbetskläder dagligen.

Inköp av vissa hjälpmedel har tidigare lagts p.g.a. Covid-19. Ökade säkerhetslager av främst MBH och sängar p.g.a. ökat behov både inom region och kommuner samt att flera leverantörer har aviserat leveranssvårigheter.

Även inköp av insulinpumpar motsvarande ca 1-2 månaders behov har tidigare lagts då leverantören har aviserat leveranssvårigheter.

Av behandlingshjälpmedlen står tyngdtäcken för en ökning på ca 600 tkr till följd av intensivt arbete på BUP. Dessutom har 2 bladderscan köpts in för uthyrning till särskilt boende och hemsjukvården i Västerås stad.

Pandemin har medfört färre förskrivningar av hjälpmedel. Därmed kan det finnas ett uppdämt behov av hjälpmedel, men vi vet inte när behovet kan börja tillgodoses och hur det slutligen påverkar årets investeringsbehov.

Delårsrapport 1 2020

Åtgärd

När pandemin är över kommer säkerhetslager minskas. Samtidigt förväntas en ökad returtakt av främst sängar. Det medför lägre inköpsbehov under perioden närmast efter pandemin.

Se även planerade åtgärder för en ekonomi i balans.

En planering för hur produktion ska ökas efter pandemin kommer att tas fram.

Delårsrapport 1 2020

INTERN REFERENS

Denna rapport behandlas av Hjälpmedelsnämnden 2020-05-28.

Diarienummer: RV

BILAGOR

---

1. DUVA-bilagor: Resultatrapport, Driftredovisning, Lönekostnader och kostnader, inhyrd personal
2. Investeringsbilaga
3. Tabell för förvaltningsanpassad intäkts- och bruttokostnadsredovisning och avvikelse helårsprognos